

ਦਫ਼ਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਵ ਸਿੱਖਿਆ ਅਭਿਆਨ ਅਥਾਰਟੀ (ਪੰਜਾਬ)

ਐਸ. ਸੀ. ਓ. ਨੰ: 104-106, ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਸੈਕਟਰ 34-ਏ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਵੱਲ

1. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਸੈ. ਸਿ.)
2. ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਹਾਈ/ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ (ਵੈਬ-ਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ)

ਮੀਮੋ ਨੰ: ਸਸਅ/ਐਮਸੀ/2010/40102-40122

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 2 ਜੂਨ 2010

ਵਿਸ਼ਾ:-

ਆਰ. ਐਮ. ਐਸ. ਏ. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਰਕ ਪਲਾਨ ਤਹਿਤ ਸਮੂਹ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ/ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਲੈਬਜ਼ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਸਬੰਧੀ।

- 1.0 ਰਾਜ ਦੇ ਹਾਈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰ. ਐਮ. ਐਸ. ਏ. ਅਧੀਨ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਸਕੂਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁੱਝ ਸਵਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀ 40,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਕੂਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚੋਂ 25,000/- ਰੁਪਏ ਸਕੂਲ ਦੀ ਲੈਬ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਕੀ ਇਹ ਪੈਸੇ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬ ਲਈ ਹਨ ਜਾਂ ਮੈਥ ਲੈਬ ਲਈ ਖਰਚੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ?
- 2.0 ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਹ ਰਕਮ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਬਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੈਥ ਲੈਬਜ਼ ਲਈ ਸਮਾਨ ਵੀ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਵੇਲੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਰ. ਐਮ. ਐਸ. ਏ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਹੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇ।
- 3.0 ਇਸ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਨ. ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਟੀ., ਐਸ. ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਟੀ., ਐਸ. ਆਈ. ਐਸ. ਈ. ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਇੰਸ ਆਈਟਮਾਂ ਅਤੇ ਮੈਥ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਇੰਡੀਕੇਟਿਵ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਲਗ 'ੳ' ਅਤੇ ਅਨੁਲਗ 'ਅ' ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨਾ

ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਮਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹੀ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਖਰੀਦ ਵੇਲੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

4.0 ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ । ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਸੈ. ਸਿ.) ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ।

5.0 ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 11/5/2010 ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨੋਟ :- ਸਾਇੰਸ ਲੈਬ ਲਈ ਅਤੇ ਮੈਥ ਲੈਬ ਲਈ ਸਮਾਨ ਦੀ ਇੰਡੀਕੇਟਿਵ ਸੂਚੀ

**ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ
ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ**

ਅਨੁਲਗ 'ੳ'

List of Items for Science lab (other than provided under SSA)

Sr.No.	Item Name	Quantity
1.	Solar system Model	1
2.	Measurement Tape	2
3.	Physical Balance	1
4.	Measurement Cylinder	1 set
5.	graph paper pad	100
6.	clinical thermometer	4
7.	small football	2
8.	test-tubes	100
9.	Forceps	4
10.	bar magnet	10
11.	spirit lamp	5
12.	soap	1
13.	ceramic dish	4
14.	funnel	5
15.	slides	2 box
16.	Tuning Fork	2
17.	Pendulum Bob	4
18.	Spring Balance	4
19.	Lab thermometer (alcohol red)	4
20.	Room Thermometer (alcohol red)	1
21.	Bimetallic Strip	1
22.	Galvanometer	2
23.	Ammeter	2
24.	Volt Meter	2
25.	Rheostat	2
26.	cover slips	2 pkts
27.	compound microscope	5
28.	simple microscope	3
29.	Generator Assembly	1
30.	Electric Motor Assembly	1
31.	Sling Key	2
32.	Laboratory stand	1
33.	White Board With Marker 6'x4'	1
34.	Pin-up Board 6'x4'	1
35.	Almirah Standard Size (Door With Glass Panes)	1
36.	Plastic sieve to show method of separation	2
37.	Separating Funnel	2
38.	Centrifuge App.(Handriven)	1
39.	Modern Periodic Table Chart	1
40.	Stainless Steel Electrodes Fixed in cork	2
41.	Blast furnace Chart	1
42.	Fractional distillation of Petroleum Chart	1
	Chemicals a. Silver Nitrate b. Conc. Hydrochloric Acid	50 g 500 mL

c. Dil. Hydrochloric Acid	500 mL
d. Conc. Nitric Acid	”
e. Dil. Nitric Acid	”
f. Acetic Acid	”
g. Potassium Hydroxide	”
h. Amm. Hydroxide	”
i. Calcium Chloride	500 g
j. Amm. Bicarbonate	”
k. Calcium Carbonate	”
l. Potassium Carbonate	”
m. Iron Fillings	250 g
n. Zinc Flakes	”
o. Conc. Sulphuric Acid	500 mL
p. Dil. Sulphuric Acid	”
q. 70% Alcohol	250 mL
r. Absolute Alcohol	”
s. sulphur powder	100 g
t. amm. chloride	500 g
u. copper fillings	50 g
w. sodium hydroxide pallets	250 g
x. sodium carbonate	500 mL
y. soybean oil	500 g
z. iodine solution	200 mL
1. Potassium chlorate	500 mL
2. manganese dioxide	250g
3. zinc sulphate	”
4. iron sulphate	500g
5. copper sulphate	500g
6. pH paper-Universal PH Papers	500g
7. glucose	
8. sodium bicarbonate	500g
9. sodium metal	100g
10. pott. dichromate	100g
11. calcium Hydroxide	500g
12. phenolphthalein	200mL
14. starch	500g
15. sodium silicate	500g
16. glycerine	250g
17. hydrogen sulphide	500mL
18. carbon disulphide	250g
19. magnesium ribbon	250g
20. methylene blue stain	as required
21. saffranine dye	100mL
22. barium chloride	100mL
23. bromine water	as required
24. potassium permanganate	as required
25. carbon tetrachloride	250g
26. universal indicator	250mL
27. Fehling's sol. A & B	500mL (each)
28. benedict's reagent	500mL
28. Bleaching Powder	500mL
29. Sodium Acetate	500g

	30. calcium oxide 31. Barium hydroxide (for endothermic reaction)	500g 250g
43.	Specimen a. hydrilla b. touch me not c. trapa d. amar Vel e. cactus f. star fish g. toad h. fern i. funaria j. marchantia k. sponge l. liver fluke m. tape worm n. ascaris o. earth worm p. leech q. unio r. pila s. fresh water fish t. marine fish (shark) u. salamander v. varanus w. planaria x. grape tendril	1 each
44.	Slides a. amoeba b. paramecium c. mitosis stages d. meiosis stages e. xylem f. phloem g. epithelial tissue h. bone(T.S.) i. blood smear j. spirogyra k. yeast l. chlamydomonas m. euglena n. bacteria—rhizobium o. bacteria--- lactobacillus p. root & stem (T.S.) monocot & dicot q. stomata open & closed r. ulothrix s. types of plant tissue (all) t. types of animal tissue(all)	2 each 1 set 1 set
45.	Charts/ models a. parts of flowers	1 each

	<ul style="list-style-type: none"> b. digestive system (human & cockroach) c. nervous system(humans) d. respiratory system(humans) e. excretory system(humans) f. tongue & teeth(humans) g. sources , function & disorders of vitamins & minerals h. glands in man i. food chain & food web j. reproductive system (humans) k. human heart l. human brain m. human jaw n. types of joints in man & muscles o. silk worm life cycle p. honey bee life cycle q. Chart of Mitosis r. Chart of Meiosis s. Chart of Human eye 	
46.	Apparatus <ul style="list-style-type: none"> a. wash bottle with pipe b. scapula c. dispensing bottle d. graduated syringe e. needles f. methylene blue stain g. safranin stain 	<ul style="list-style-type: none"> 2 4 2 2 4 1 1
47.	ebonite rods	4
48.	plain mirrors	5
49.	drawing boards	5
50.	drawing pin box	1
51.	distilled water	5 L
52.	petridish	5
53.	funnel	5
54.	rectangular wooden blocks(10cmx5cmx3cm)	4
55.	ring & ball app.	2
56.	concave lens	5
57.	convex lens	5
58.	model for dry cell	1
59.	thistle funnel	2
60.	graphite rod	2
61.	mirror stand	5
62.	optical bench with stand	2
63.	concave mirror	5
64.	convex mirror	5
65.	glass slab	5
66.	prism	10
67.	plug key (one way)	2
68.	dropper with rubber pump	5
69.	conical flask	5 (500mL)
70.	clamp stand	5

71.	test tube holder with wooden Handle	5
72.	test tube stand (plastic)	5
73.	litmus paper	1 set
74.	filter paper (simple) and (number.1 dia. 12.5cm)	2 packets
75.	wolf bottle	4
76.	bee hive shelf	2
77.	china dish	5
78.	glass jar with cover	2
79.	corks (different sizes)	12
80.	tripod stand	4
81.	wire gauge	4
82.	pipettes(5mL, 10mL)	2
83.	Apparatus for copper plating	1
84.	Electric Bulbs (15v, 40v,60v)	1
85.	Electric Bulb holder	3
86.	Electric wire	10m
87.	delivery tubes	2
88.	round bottom flasks	2
89.	resistance coils (2 ohm, 5 ohm)	3 each

Tool for Secondary level

1.	Thread	5 rolls
2.	rubber balls	4
3.	candles	12 piece (1 box)
4.	Hammer	1
5.	scissor	2
6.	pliers	1
7.	screw driver kit	1
8.	connecting wire (double cloths covered)	500g
9.	sand paper	as required
10.	Torch bulb	10
11.	Baloons	2 packets
12.	dry cell(1.5V)	6
13.	hooks (iron)	10 piece

Proposed list of items for math lab other than the previous math kit

Items	quantity
1. Circular Geo board	- 1
2. Display Board (3' x 2')(flannel Board)	- 1
3. Cutters	- 10-15
4. Geometry Box	- 30-40
5. White Board	- 1
6. White Flex Sheet role	- 1
7. Small Cubical Blocks with in a big box	- 25-30
8. Drawing Board Normal Size	- 25-30
9. Abacus (For decimal system)	- 1 set
10. Mathematics dictionary	- 1
11. Model of algebraic Expression $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $(a+b+c)^2$ etc	1 each
12. Model For the Proof of various Theorem	
13. Complete D (360°)	- 5
14. Probability kit	- 1
• Play cards (5 set)	
• Dice (5 set)	
• Coins (5 Set)	
• Urns (5 set)	
• Number Cards (1-100)	
• Balls of different Colour	
15. Model of Angle Sum Property	- 1
16 . Almirahs (front made of Glass)	- 2
17. Racks (for displaying Models	- 2
18. Model of clinometer	- 1
19. Tables (demonstration Table)	- 2
20 . Beads (multi colour)	- 10 pcs each
21. Torch (For Shadow Games)	
22. Log Table (Including trigonometric Values Table -	10
23. Carrom Board Counters, Plastic Counters	
24. Sticks of Different Length Made of wood plastic	
25. Acrylic strips with holes and marking on them	
26. Thin Wires for making different shapes	
27. Pointer	- 1
28. Colored chalks (Five Boxes)	
29. Number Line	- 1
30. Engg. scale	- 5
31. computer with LCD screen with accessories (printer, scanner, over head projector)	
32. Consumable Itmes	
• Micro Rubber Sheets (10 PC)	
• Colored Marker (5 PC)	
• Led Pencil, Eraser, Sharpener (1 Pack each)	
• Drawing Pins and Clips (1 Box each)	
• Glazed Color Paper, Origami sheets, Trace Paper (10 each)	
• Plastic Thread Real (1)	

- Fevicol tubes, Fevisticks (5each)
- Acrylic sheet (1 meter)
- color Box (as per need)
- Cello Tape (as per need)
- staplers (with pins) (5 PC)
- Graph Papers (50 PC)
- Sketch Pen (as Per Need)